

Quickscan ecologie

Dordrecht, Stevenshof uitbreiding

Datum	06-03-2020
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	JP Projectontwikkeling
Rapport code	QS20008v1
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2020. Quickscan ecologie, Stevenshof uitbreiding. Rapportcode: QS20008v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2020.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	7
5.3 Toekomstige situatie.....	7
5.4 Planning.....	7
6 Beschermde gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Verordening ruimte.....	10
7 Beschermde soorten.....	12
7.1 Planten.....	12
7.2 Vogels.....	12
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	13
7.4 Vleermuizen.....	13
7.5 Overige soorten.....	13
8 Conclusie & aanbevelingen.....	15
8.1 Conclusies.....	15
8.2 Aanbevelingen.....	15
Bronvermelding.....	17

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van R3 Juridisch Planologisch Adviesbureau een quickscan ecologie uitgevoerd op het DUDO terrein in de gemeente Dordrecht. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen sloop van de bebouwing op dit terrein t.b.v. nieuwbouwwoningen (uitbreiding Stevenshof). Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling leidt niet tot negatief effect op beschermde natuurgebieden.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats voor algemene vogels, waarvan de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloopwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om de bebouwing hierop te controleren of rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Naast soorten met een wettelijk beschermde status geldt voor alle soorten flora en fauna te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

De ontwikkeling van nieuwbouw op het terrein biedt ook kansen voor de natuur. Door te kiezen voor inheemse beplanting en natuurinclusieve maatregelen (zoals inbouwstenen voor vogels of vleermuizen) kan de biodiversiteit van het terrein worden verhoogd. Veel maatregelen die gunstig zijn voor biodiversiteit zijn ook gunstig voor de klimaatbestendigheid (wateropvang, tegengaan hittestress etc.). Bij dit specifieke project wordt aanbevolen om de mogelijkheden te onderzoeken voor het aanbrengen van voorzieningen (nestplaatsen en functioneel groen) voor de huismus.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van R3 Juridisch Planologisch Adviesbureau een quickscan ecologie uitgevoerd in de gemeente Dordrecht. Het plangebied betreft een uitbreidingslocatie van het Stevenshof (terrein DUDO). De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen sloop van de opstallen op dit terrein t.b.v. nieuwbouwwoningen. Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door T.D. Breur op 25-02-2020. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaar rond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Verordening Ruimte.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Verordening Ruimte**

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

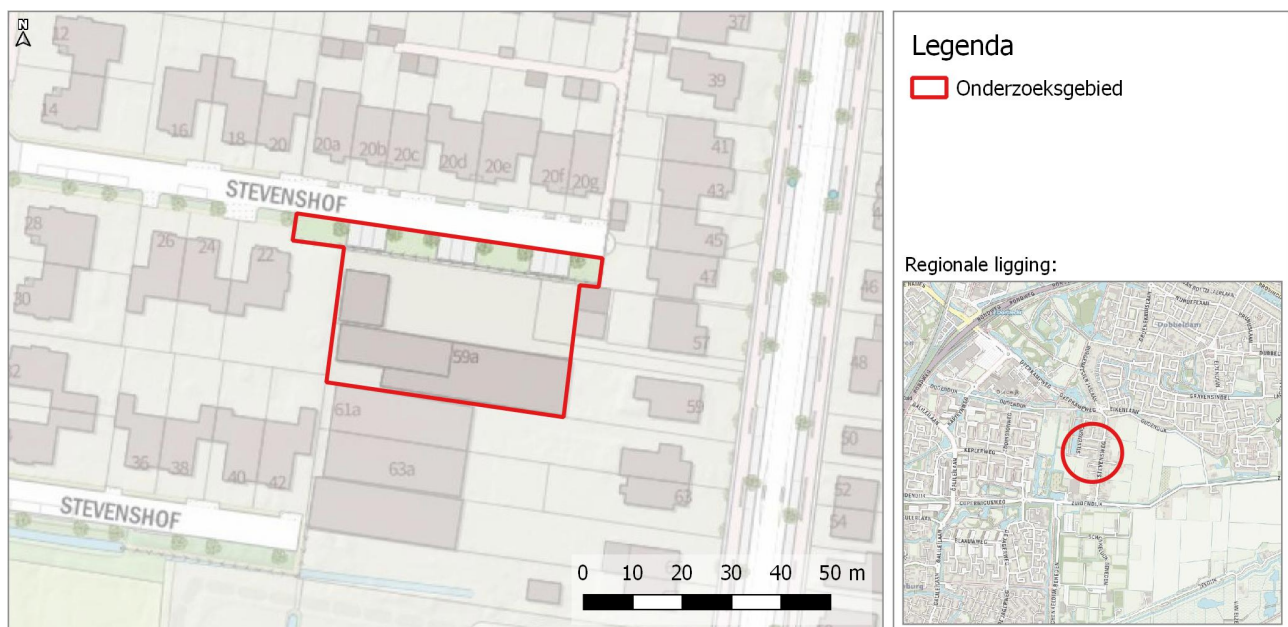
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatieve effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het zuidoosten van de gemeente Dordrecht, provincie Zuid-Holland. Het betreft het terrein van DUDO (aanhanger verhuur bedrijf). Het terrein is volledig verhard, er bevinden zich enkele half open opstallen en een gesloten gebouw (kantoor & opslag). Het terrein wordt van het reeds ontwikkelde deel van het Stevenshof gescheiden door een betonnen schutting met klimopbegroeiing aan de noordzijde.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

5.2 Geplande ontwikkeling

De huidige bebouwing in het plangebied zal worden gesloopt, het terrein wordt bouwrijp gemaakt en er zullen ca. 5 woonhuizen gebouwd worden (type vrijstaand/twee-onder-één-kap).

5.3 Toekomstige situatie

In de nieuwe situatie bevinden er zich woonhuizen op het terrein, het plangebied maakt onderdeel uit van het Stevenshof.

5.4 Planning

De sloop van de bebouwing zal waarschijnlijk plaats gaan vinden in het najaar van 2020 of de winter van 2020/2021. Een exacte planning van verdere werkzaamheden is nog niet bekend.

Afbeelding 2: Zicht op de opstallen in het plangebied.

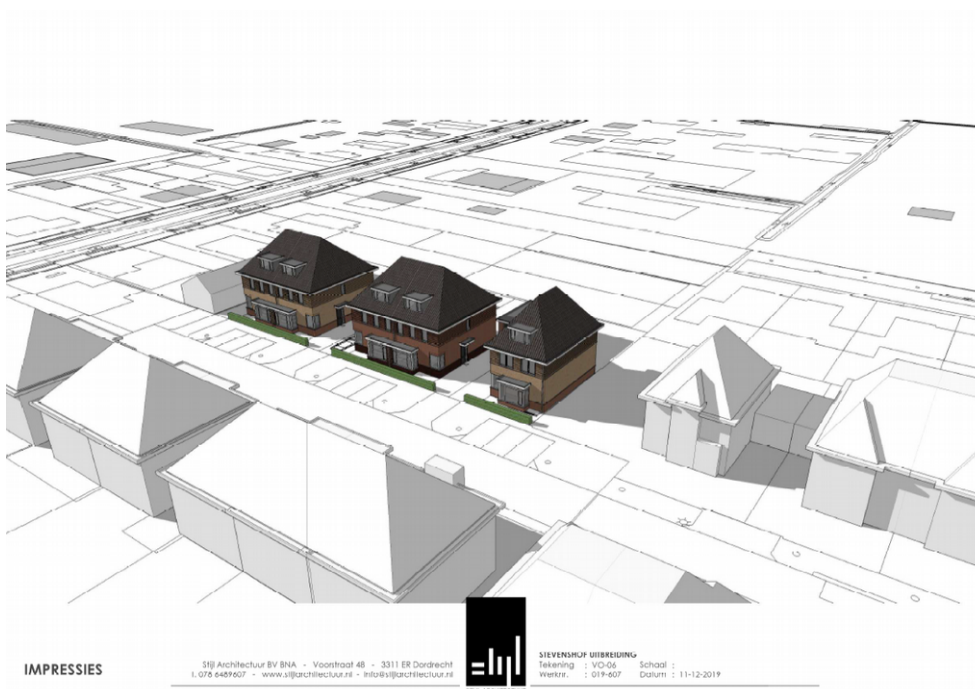
Afbeelding 3: Zicht vanuit de half-open opstallen

Afbeelding 4: Zicht op het plangebied vanuit het noorden, vanuit het reeds ontwikkelde Stevenshof.

Afbeelding 5: Toekomstige inrichting van het plangebied. Bron: Stijl Architectuur

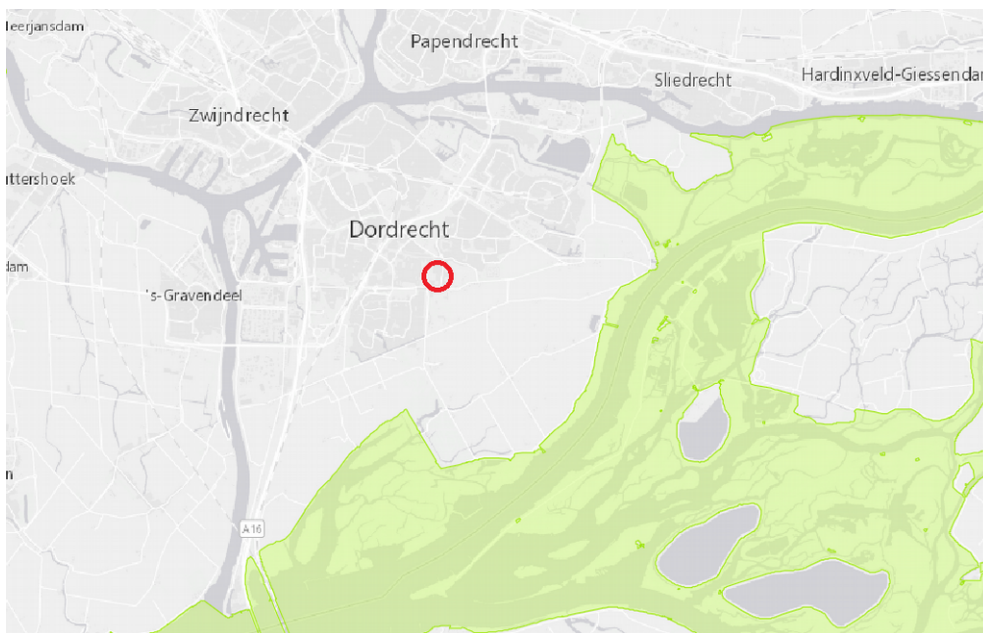

Afbeelding 6: Impressie toekomstige bebouwing. Bron: Stijl Architectuur

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

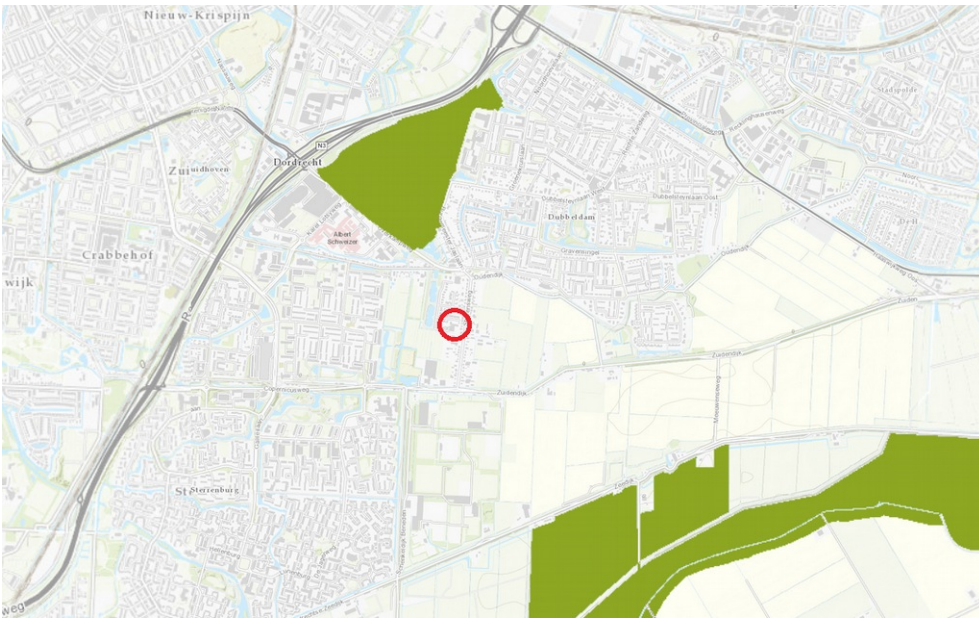
Het Natura-2000 gebied wat het dichtst bij het plangebied is gelegen is de Biesbosch (ca. 3 km afstand tot het plangebied). Het plangebied maakt geen onderdeel uit van dit gebied en er is geen sprake van fysieke aantasting. Vanwege de afstand is ook negatief effect ten gevolge van trilling, geluid of lichtvervuiling uitgesloten. Negatief effect op dit gebied ten gevolge van stikstofdepositie is eveneens uitgesloten. Een proefberekening in AERIUS Calculator laat zien dat de geplande ontwikkeling (kleinschalige sloop- en bouwwerkzaamheden) niet leidt tot een dusdanige stikstofdepositie dat drempelwaarde in stikstofgevoelige gebieden wordt overschreden. Ten aanzien van Natura-2000 is de ontwikkeling niet vergunningsplichtig.

Afbeelding 7: Ligging van Natura-2000 gebied (lichtgroen gearceerd) in de omgeving van het plangebied (rode cirkel).

6.2 Verordening ruimte

Het plangebied is niet gelegen in onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), noch in belangrijk weidevogelgebied. De meest nabijgelegen onderdelen van dit natuurnetwerk zijn het Overkamppark en de Noorderdiepzone (onderdeel van de Nieuwe Dordtse Biesbosch) op respectievelijk 0,5 km en 1 km afstand tot het plangebied. Gezien de aard en de kleinschaligheid van de ontwikkeling is er geen significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken, de oppervlakte of de samenhang van deze groengebieden. Er is geen sprake van een conflict met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Afbeelding 8: Onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (groen gearceerd) rondom het plangebied (rode cirkel).

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied is vrijwel volledig verhard dan wel bebouwd, er is geen sprake van ecologisch beheerd terrein. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats. Tijdens het veldbezoek zijn enkel vrij algemene soorten aangetroffen die duiden op voedselrijke omstandigheden. Aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten op basis van dit habitat.

7.2 Vogels

De bebouwing biedt geen geschikte openingen of structuren die gebruikt kunnen worden door gebouwbroedende vogels met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats (zoals de huismus of gierzwaluw). Sporen van uilen (veren, braakballen, uitwerpselen) zijn eveneens niet aangetroffen in de opstallen.

De half open opstallen zijn wel geschikt als nesthabitat voor algemene vogels. Hierbij valt te denken aan een merel of Turkse tortel die in een hoek van de dakspanten een nest zou kunnen maken. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de werkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen (de huidige planning voorziet hierin). Het broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m half juli. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

Tevens wordt aanbevolen om twee aanwezige nestkasten (aan de kopse gevel van het zuidelijke gebouw) te verwijderen buiten het broedseizoen.

Afbeelding 9: Nestkastjes aan de te slopen bebouwing dienen voorafgaand aan de sloop - buiten het broedseizoen - verwijderd te worden.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een aantal beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan waterrijke natuurlijke habitats (zoals de bever en noordse woelmuis). Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. De steenmarter kan wel in de bebouwde kom voorkomen, maar deze soort is erg zeldzaam in de regio en sporen van de steenmarter zijn niet aangetroffen (verblijfplaatsen kernmerken zich door prooi-resten en grote hoeveelheden uitwerpselen). Wel is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

7.4 Vleermuizen

De bebouwing is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Dergelijke vleermuizen verkiezen nauwe donkere wegkruipruimtes, deze plekken zijn niet aanwezig in de constructies met enkelwandige golfplaten als dak- en gevelbekleding. De open golfplaatconstructies hebben daarnaast een zeer laag temperatuurbufferend vermogen: ze warmen relatief snel op en koelen snel af. Om deze redenen zijn de opstallen ongeschikt als vleermuisverblijfplaats. Het gesloten gebouw (zuidelijke langzijde) bevat evenmin kieren of gaten waar vleermuizen zouden kunnen verblijven. Vanwege de afwezigheid van hoog opgaand groen heeft het plangebied ook geen mogelijke functie als foerageergebied. Aanvullend vleermuisonderzoek is niet nodig.

Afbeelding 10: Gevelbeplating sluit naadloos aan op de bakstenen, hier is geen potentie voor vleermuis verblijfplaatsen.

7.5 Overige soorten

Het plangebied betreft een verhard en deels bebouwd terrein in de bebouwde kom. Hier bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, vissen, reptielen, insecten, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig (natuurvriendelijke oevers, schrale graslanden of moerasbossen) of het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Wel bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de gewone pad. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht. In dit geval wordt in het kader van de zorgplicht aandacht gevraagd voor hopen met puin in het plangebied. Dergelijke plekken zijn aantrekkelijk voor amfibieën als

overwinteringsplaats. Om negatief effect op deze soorten te voorkomen wordt geadviseerd om het werkterrein buiten de winterperiode vrij te maken van dergelijke verstoppingen (overwinterende amfibieën zijn erg kwetsbaar). Als alternatief kunnen hopen met steen en puin verplaatst worden naar een hoek van het terrein waar in de winter geen werkzaamheden zullen plaatsvinden.

Afbeelding 11: Steenhopen kunnen aantrekkelijk zijn als verstopping of overwinteringsplek voor amfibieën.

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (zowel op provinciaal als op Europees niveau).
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat van algemene gebouwbroedende vogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Sloopwerkzaamheden dienen daarom te worden uitgevoerd buiten het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing ten aanzien van de Wet natuurbescherming is niet nodig.
- Het plangebied is wel geschikt voor onbeschermde dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.

Natuurinclusief ontwikkelen:

Een eventuele herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur. Zo kan er gekozen worden voor halfverharding, groene daken of gevels. Ten aanzien van eventueel nieuw aan te brengen plant- en boomsoorten wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten (zoals zomereik, wilg, els, es, meidoorn, liguster, hazelaar). Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren (insecten en hiermee indirect ook vogels) dan exotische beplanting. Naast een verscheidenheid in soorten is ook een verscheidenheid aan structuur van belang voor het stimuleren van biodiversiteit (dichte bosschages, open struwelen, hogere bomen, lagere heesters etc.) Dergelijke maatregelen geven vaak ook invulling aan doelstellingen op het gebied van klimaatbestendigheid (zoals het tegengaan van hittestress of het vergroten van de regenwater opvangcapaciteit).

Ook bieden de nieuwe woningen diverse kansen voor het treffen van natuurinclusieve maatregelen, zoals het plaatsen van inbouwstenen voor vogels of vleermuizen. In dit geval liggen er met name kansen voor het creëren van nesthabitat voor de huismus. Dit is een soort die de afgelopen jaren erg achteruit is gegaan (halvering van populatie in de afgelopen 30 jaar), onder andere door gebrek aan nestgelegenheid. Aangezien de huismus reeds in de omgeving voorkomt en relatief makkelijk nestvoorzieningen accepteert is de kans op succesvolle maatregelen relatief groot.

Nestplaatsen voor de huismus kunnen bestaan uit standaard inbouw-neststenen (type houtbeton wordt aanbevolen), maar kan ook eenvoudig worden gecreëerd door een dakvlak met dakpannen toegankelijk te maken voor de huismus (vaak wordt bij nieuwbouw de dakrand afgesloten met vogelschroot). Wanneer men nestgelegenheid voor de huismus in een

pannendak wil creëren moet dit dak aangelegd worden zonder vogelschroot, of het vogelschroot moet hoger in het dak geplaatst worden (pas na de derde panlat). Zodoende blijft de ruimte onder de dakpannen geschikt als nestplaats. Vanuit de dakgoot dienen de huismussen toegang te hebben tot de ruimte onder de dakpannen. Deze ruimte moet ca. 3 cm. bedragen (bij te grote openingen zijn de nesten gevoelig voor predatie van kraaiachtigen zoals de kauw).

Naast nestgelegenheid is ook de aanwezigheid van functioneel groen van belang voor de huismus. Huismussen houden van dicht opgaand groen, bij voorkeur wintergroen en 2 meter hoog. Voorbeelden van dit groen zijn liguster, coniferen, taxus, beuk, vuurdoorn en klimop.

Breur Ecologie & Onderzoek kan u desgewenst adviseren in het benutten van deze kansen voor biodiversiteit bij uw project.

Afbeelding 12: Huismussen in een dichte beukenhaag.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>